

Formler i vektorregning:

Versjon: 27.10.09

$$[x_1, y_1, z_1] \pm [x_2, y_2, z_2] = [x_1 \pm x_2, y_1 \pm y_2, z_1 \pm z_2]$$

$$k[x, y, z] = [kx, ky, kz]$$

$$|[x, y, z]| = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$$

$\vec{u} \cdot \vec{v} = |\vec{u}| |\vec{v}| \cos \alpha$, der α er vinkelen mellom \vec{u} og \vec{v} , eller med koordinater:

$$\vec{u} \cdot \vec{v} = [x_u, y_u, z_u] \cdot [x_v, y_v, z_v] = x_u x_v + y_u y_v + z_u z_v$$

$$\cos \alpha = \frac{\vec{u} \cdot \vec{v}}{|\vec{u}| |\vec{v}|} = \frac{x_u x_v + y_u y_v + z_u z_v}{\sqrt{x_u^2 + y_u^2 + z_u^2} \sqrt{x_v^2 + y_v^2 + z_v^2}}$$

Enhetsvektor parallell med \vec{u} : $\vec{e} = \frac{1}{|\vec{u}|} \vec{u}$

Projeksjonen av \vec{u} på \vec{v} er $p = |\vec{u}| \cos \alpha = \frac{\vec{u} \cdot \vec{v}}{|\vec{v}|}$ eller som vektor $\vec{p} = \frac{\vec{u} \cdot \vec{v}}{|\vec{v}|^2} \vec{v}$

Avstanden fra et punkt P til et plan som har normalvektor \vec{n} og inneholder et punkt A er $\left| \frac{\vec{AP} \cdot \vec{n}}{|\vec{n}|} \right|$

Avstanden fra et punkt P til et plan med ligning $ax + by + cz + d = 0$ er $\left| \frac{ax_P + by_P + cz_P + d}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}} \right|$

$$|\vec{u} \times \vec{v}| = |\vec{u}| |\vec{v}| \sin \alpha = \sqrt{(|\vec{u}| |\vec{v}|)^2 - (\vec{u} \cdot \vec{v})^2}$$

$$\vec{u} \times \vec{v} = \begin{vmatrix} \vec{e}_x & \vec{e}_y & \vec{e}_z \\ x_1 & y_1 & z_1 \\ x_2 & y_2 & z_2 \end{vmatrix} = [y_1 z_2 - y_2 z_1, -x_1 z_2 + x_2 z_1, x_1 y_2 - x_2 y_1]$$

Plan gjennom $P = [x_p, y_p, z_p]$ med normalvektor $\vec{n} = [a, b, c]$ har

$$\text{ligningen } \vec{n} \cdot [x - x_p, y - y_p, z - z_p] = 0 \Leftrightarrow a(x - x_p) + b(y - y_p) + c(z - z_p) = 0$$

Plan gjennom $P = [x_p, y_p, z_p]$, parallelt med $\vec{u} = [x_u, y_u, z_u]$ og $\vec{v} = [x_v, y_v, z_v]$ har parameterfremstillingen

$$\left\{ \begin{array}{l} x = x_p + s x_u + t x_v \\ y = y_p + s y_u + t y_v \\ z = z_p + s z_u + t z_v \end{array} \right.$$

Hvis planet er gitt av tre punkter A, B og C , lager vi parameterfremstillingen på samme måte, med $\vec{u} = \vec{AB}$ og $\vec{v} = \vec{AC}$.

Arealet av et parallelogram utspent av \vec{u} og \vec{v} har arealet $|\vec{u} \times \vec{v}|$

Avstanden fra et punkt P til en linje med retningsvektor \vec{r} gjennom et punkt A er $\frac{|\vec{AP} \times \vec{r}|}{|\vec{r}|}$

Volumet av et parallelepiped utspent av \vec{u} , \vec{v} og \vec{w} har volumet $|(\vec{u} \times \vec{v}) \cdot \vec{w}|$

Avstanden mellom to vinkelrette linjer l og m med retningsvektorene \vec{r}_l og \vec{r}_m , og med punktene P_l og P_m er $\left| \frac{P_l P_m \cdot (\vec{r}_l \times \vec{r}_m)}{|\vec{r}_l \times \vec{r}_m|} \right|$

Vinkelen mellom to linjer finnes vha. vinkelen mellom linjenes retningsvektorer.
Vinkelen mellom to plan finnes vha. vinkelen mellom planenes normalvektorer.

Ligningen for en kuleflate med sentrum $S(x_S, y_S, z_S)$ og med radius R er:
 $(x - x_S)^2 + (y - y_S)^2 + (z - z_S)^2 = R^2$

Tangeringsplan til kule med sentrum i S som tangerer i P :

Ligning lages med normalvektor $\vec{n} = \vec{SP}$ og punkt P .

Overflaten til et kulesegment med høyde h i en kule med radius R er $O = 2\pi R h$

Finne h i et kulesegment avskåret fra en kule med sentrum S og radius R av et plan $ax + by + cz + d = 0$:

Avstand mellom S og plan: $d = \left| \frac{ax_S + by_S + cz_S + d}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}} \right|$

$$h = R - d$$

Radius r i sirkelen som er skjæringslinjen mellom planet og kulen blir

$$r = \sqrt{R^2 - d^2}$$

